

ശ്രീഃ  
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ  
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ  
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര  
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അരൺയകാണഡേ

॥ അഷ്ടപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

ശ്രീഃ  
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ  
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ  
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര  
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

## ॥ അഷ്ടപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

പഥി വിവിധാമാശങ്കാം കുർവതോ ലക്ഷ്മണസഹിതസ്യ  
ശ്രീരാമസ്യ സ്വാശ്രമേ ആഗമനം തത്ര സീതാമദൃഷ്ട്വാ വ്യഥായാം  
നിമജ്ജനം

സ ദൃഷ്ട്വാ ലക്ഷ്മണം ദീനം  
ശൂന്യം ദശരഥാത്മജഃ |  
പര്യപൃച്ഛത ധർമാത്മാ  
വൈദേഹീമാഗതം വിനാ || 3.58.1 ||

പ്രസ്ഥിതം ദണ്ഡകാരൺയം  
യാ മാമനുജഗാമ ഹ |  
ക്വ സാ ലക്ഷ്മണ വൈദേഹീ  
യാം ഹിത്വാ ത്വമിഹാഗതഃ || 3.58.2 ||

രാജ്യഭ്രഷ്ടസ്യ ദീനസ്യ  
ദണ്ഡകാൻ പരിധാവതഃ |  
ക്വ സാ ദുഃഖസഹായാ മേ  
വൈദേഹീ തനുമധ്യമാ || 3.58.3 ||

യാം വിനാ നോത്സഹേ വീര  
മുഹൂർത്തമപി ജീവിതും |

കൃ സാ പ്രാണസഹായാ മേ  
സീതാ സുരസുതോപമാ || 3.58.4 ||

പതിത്വമരാണാം ഹി  
പൃഥിവ്യാശ്ചാപി ലക്ഷ്മണ |  
വിനാ താം തപനീയാഭാം  
നേച്ഛേയം ജനകാത്മജാം || 3.58.5 ||

കച്ചിജ്ജീവതി വൈദേഹീ  
പ്രാണൈഃ പ്രിയതരാ മമ |  
കച്ചിത് പ്രവ്രാജനം വീര  
ന മേ മിഥ്യാ ഭവിഷ്യതി || 3.58.6 ||

സീതാനിമിത്തം സൗമിത്രേ  
മൃതേ മയി ഗതേ ത്വയി |  
കച്ചിത് സകാമാ കൈകേയീ  
സുഖിതാ സാ ഭവിഷ്യതി || 3.58.7 ||

സപുത്രരാജ്യം സിദ്ധാർഥം  
മൃതപുത്രോ തപസ്വിനീ |  
ഉപസ്ഥാസ്യതി കൗസൽയാ  
കച്ചിത് സൗമ്യേന കൈകയിം || 3.58.8 ||

യദി ജീവതി വൈദേഹീ  
ഗമിഷ്യാമ്യാശ്രമം പുനഃ |  
സംവൃത്താ യദി വൃത്താ സാ  
പ്രാണാംസ്ത്യക്ഷ്യാമി ലക്ഷ്മണ || 3.58.9 ||

യദി മാമാശ്രമഗതം  
വൈദേഹീ നാഭിഭാഷതേ |

പുരഃ പ്രഹസിതാ സീതാ  
വിനശിഷ്ടാമി ലക്ഷ്മണ || 3.58.10 ||

ബ്രൂഹി ലക്ഷ്മണ വൈദേഹീ  
യദി ജീവതി വാ ന വാ |  
ത്വയി പ്രമത്തേ രക്ഷാഭി -  
ർഭക്ഷിതാ വാ തപസ്വിനീ || 3.58.11 ||

സുകുമാരീ ച ബാലാ ച  
നിത്യം ചാദുഃഖഭാഗിനീ |  
മദ്വിയോഗേന വൈദേഹീ  
വൃക്തം ശോചതി ദുർമനാഃ || 3.58.12 ||

സർവമാ രക്ഷസാ തേന  
ജിഹ്മേന സുദുരാത്മനാ |  
വദതാ ലക്ഷ്മണേത്യുച്ചൈ -  
സ്തവാപി ജനിതം ഭയം || 3.58.13 ||

ശ്രുതശ്ച മന്യേ വൈദേഹ്യാ  
സ സ്വരഃ സദ്യശോ മമ |  
ത്രസ്തയാ പ്രേഷിതസ്ത്വം ച  
ദ്രഷ്ടും മാം ശീഘ്രമാഗതഃ || 3.58.14 ||

സർവമാ തു കൃതം കഷ്ടം  
സീതാമുത്സൃജതാ വനേ |  
പ്രതികർതും നൃശംസാനാം  
രക്ഷസാം ദത്തമന്തരം || 3.58.15 ||

ദുഃഖിതാഃ ഖരഘാതേന  
രാക്ഷസാഃ പിശിതാശനാഃ |

തൈഃ സീതാ നിഹതാ ഘോരൈ -  
 രഭവിഷ്യതി ന സംശയഃ || 3.58.16 ||

അഹോസ്ഥി വ്യസനേ മഗ്നഃ  
 സർവമാ രിപുനാശന |  
 കിം ത്വിദാനീം കരിഷ്യാമി  
 ശങ്കേ പ്രാപ്തവ്യമീദൃശം || 3.58.17 ||

ഇതി സീതാം വരാഭോഹാം  
 ചിന്തയന്നേവ രാഘവഃ |  
 ആജഗാമ ജനസ്ഥാനം  
 ത്വരയാ സഹലക്ഷ്മണഃ || 3.58.18 ||

വിഗർഹമാണോനൃജമാർത്തരൂപം  
 ക്ഷുധാശ്രമേണൈവ പിപാസയാ ച |  
 വിനിഃശ്വസന്തശുഷ്കമുഖോ വിഷണ്ണഃ  
 പ്രതിശ്രയം പ്രാപ്യ സമീക്ഷ്യ ശൂന്യം || 3.58.19 ||

സ്വമാശ്രമം സ പ്രവിഗാഹ്യ വീരോ  
 വിഹാരദേശാനനുസ്യത്യ കാംശ്ചിത് |  
 ഏതത്തദിത്യേവ നിവാസഭൂമൗ  
 പ്രഹൃഷ്ടരോമാ വ്യഥിതോ ബഭൂവ || 3.58.20 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ  
 അരൺയകാണധ അഷ്ടപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||